Rok 5. Nr. 36.

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,75 zł.
Z odnoszeniem miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę już z odnoszeniem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201.082

Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice.
Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski". Skrzyt. poczt. 83

Chojnice, piątek 13 lutego 1925 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-łam od wiersza petyt lub jego miejsce 10 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-łam. 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Ziemia duchowna w niebezpieczeństwie.

To, o czem z początku tylko napomykano, a w co wierzyć nie chciano, zaczyna powoli przybierać wyraźniejszą postać. Nasze dzienniki zaczynają wołać na alarm, że ziemia kościelna jest w niebezpieczeństwie. Podczas, gdy inne nasze dzienniki milczały, my na podstawie luźnych przygodnych uwag z ust poselskich i niektórych dzienników mieliśmy odwagę wołać: ziemia poduchowna jest w niebezpieczeństwie i zanosi się na to, że będzie kozłem ofiarnym dla umożliwienia zawarcia konkordatu ze Stolicą Apostolską. I oto te pogłoski oparte są na prawdzie. „Dziennik Bydgoski" powiada pomiędzy innemi tak:

„W jednej z gazet poznańskich pojawiła się informacja z Rzymu o stanie rokowań w sprawie układu między Polską a Stolicą Apostolską czyli konkordatu, regulującego stosunki Kościoła katolickiego w Polsce. Przebieg tych rokowań jest dla nas nader pomyślny. Zdziwienie jednak musi wywołać fakt, że dyplomacja watykańska gotowa jest zgodzić się na oddanie ziemi kościelnej w Polsce na cele parcelacji, a to dla tego, że ze strony zainteresowanej nastraszono ją widmem „rewolucji socjalnej", gdyby się na odebranie ziemi kościelnej nie zgodziła.

Informacji tej nie chcieliśmy początko dać wiary i dlatego pominęliśmy ją milczeniem. Niestety okazuje się że polegała na prawdzie, bo oto z najwiarogodniejszego źródła otrzymaliśmy jej potwierdzenie. Faktem jest, że dyplomaci watykańscy, nie znający widocznie stosunków naszych, uwierzyli w możność owej „rewolucji socjalnej" w Polsce i gotowi są zgodzić się na zabór ziemi kościelnej na cele parcelacji."

Jak powiada „Dziennik Bydgoski", gazetą poznańską, o której jest powyżej mowa, jest „Postęp". Tam piszą, że tą rewolucją socjalną, o której powyżej jest mowa, grozi p. Witos, przywódzca „Piasta", przywódzca tego stronnictwa, do którego zaliczają się tu na Pomorzu gazety „Gazeta Grudziądzka" i „Głos Ludu". Te gazety, z których jedna ma na nagłówku swoim pozdrowienie katolickie „niech będzie pochwalony Jezus Chrystus", powinne teraz jasno oświadczyć, czy się godzą na to, co przywódzca ich partji powiada. Powinne koniecznie przyznać się, czy są za wywłaszczeniem ziemi kościelnej. Tego czytelnicy tych czasopism mają prawo od nich wymagać, **a mają tego prawo wymagać ponieważ lud polski na Pomorzu jest całą duszą katolicki i** s p ę d z i o d p o w i e d z i a l n o ś ć n a „P i a s t a" i n a j e g o p o m o c n i k ó w w p o s t a c i j e g o g a z e t, j e ż e l i b y w k o n k o r d a c i e m i a ł o p r z e j ś ć w y w ł a s z c z e n i e z i e m i k o ś c i e l n e j. Naród polski w swej druzgocącej większości upatruje w nienaruszalności ziemi kościelnej jakoby artykuł wiary św. i nie daj Boże, ażeby do tego wywłaszczenia dojść miało, ponieważ wówczas lękać się będzie trzeba, że nam Pan Bóg gotów okroić błogosławieństwo Swoje.

Miałaby wybuchnąć rewolucja socjalna, powiadają piastowcy. Jaka rewolucja socjalna? Wykręty bluźniercze, wprost wykręty. Bo ziemi na parcelację dla naszego ludu, który łaknie ziemi, jest aż za wiele, **a zwłaszcza teraz**, gdzie gotówki brak, a podatki wielkie. Niejeden obywatel pozbyłby się majątku swego, niejeden z radością rozparcelowałby grunt swój, gdyby dostał gotówkę do ręki. A ile to ziemi niesprzedanej jest jeszcze z tych zapasów, które dawniej zaofiarowane zostały na parcelację. A więc ziemi nie brak. Ale czego brak? Brak witosowcom materjału do agitacji, brak paliwa, któreby rozgrzewało ich zwolenników. Przecież chcą egzystować, a tu niema niczego, coby ich ratować mogło przed przyszłą klęską. Nie chcą być gorsi od innych partyj jak „Wyzwolenie", które przecież ofiaruje swym zwolennikom ziemię za pół darmo, albo nawet za darmo z tych zapasów, które coprawda egzystują dotąd na księżycu, ale które z czasem mogą im się dostać do rąk

A więc dla demagogji, dla ambicji wodzów, którzy pragną trzymać się kurczowo u władzy, którzy pragną utrzymać w całości partję, uprawia się świętokupstwo najdroższemi skarbami. Wygraża się Stolicy św. rewolucją socjalną, byle Ją nastraszyć i wymusić pozwolenie na wywłaszczenie gruntów kościelnych. Roli kościelnej chcą. Najprzód uchwalili reformę rolną. Nic nie zrobili. Pozaprowadzali Urzędy ziemskie rzekomo dla kontroli, ażeby ziemia nie dostawała się w niepowołane ręce. I czego dokonali i dokonują. Czy jest zadowolenie? Ani osadnicy nie są z warunków zadowoleni, ani społeczeństwo polskie które musi patrzeć na to, jak niepowałane żywioły osiadają na gruntach, kiedyś kwitnących mlekiem i miodem płynących, a teraz przedstawiających obraz zniszczenia.

A przecież trzeba partję żywić, ażeby nie umarła z braku soków. A więc łakomi się ludzi na grunta kościelne. Nie patrzy się na to, że tych gruntów jest stosunkowo niewiele, nie patrzy się na to, że te grunta zrosły się z pobożnością ludu naszego, bo pobożność je nadała kościołowi, nie patrzy się na to, że duchowieństwo, mając ziemlę, jest niezależne od rządu i jego polityki i może tem odważniej bronić praw Kościoła św., nie patrzy się na to, że nawet zacięty wróg jak luterski rząd pruski nie śmiał naruszyć ziem kościelnych. Dobro partji miesza się tu ze sprawą dobra narodu i grozi się nawet rewolucją socjalną, byle przeprowadzić swoje zamysły bez względu na to czy się Kościołowi i przyszłości Polski zaszkodzi, czy nie.

Mówi się, że Stolica Apostolska godzi się na wywłaszczenie. N a t o o ś w i a d c z a l i ś m y j u ż d a w n i e j i p o w t a r z a m y t o z n a c i s k i e m, ż e g d y b y S t o l i c a ś w. w i d z i a ł a s i ę z m u s z o n ą z r o b i ć t u u s t ę p s t w o, t o m y n a s z ą m a r n ą, **niedołężną** d o k t r y n e r s k ą p o l i t y k ą d a m y p o w ó d d o t e g o. Nie Stolica Apostolska tu zawini, ale te stronnictwa nasze, które „Piastowi" apetyty zaostrzyły, k t ó r e p r z y s t ę p o w a ł y d o u t w o r z e n i a z b a n k r u t o w a n e g o z e s z ł o r o c z n e g o r z ą d u n a r o d o w e g o k o s z t e m u s t ę p s t w n a r z e c z w y w ł a s z c z e n i a g r u n t ó w k o ś c i e l n y c h, a przedewszystkiem Związek Ludowo-Narodowy. **Rząd** ówczesny rozprysł się i nie pozostawił po sobie nic wydajnego, **ale za to pozostawił po sobie spadek w postaci weksli, które dziś mają być spłacone kosztem ziemi kościelnej. Taką** to jest ta **nasza „sławna"** prawicowo-umiarkowana polityka. To się nazywa szczytem mądrości politycznej, to się nazywa umacnianiem gmachu katolicko-narodowego Polski naszej. „Piast" ma kozerę w ręku i śmiało może twierdzić: „Czego wrzeszczycie na mnie przecież nic więcej nie robię nad to, co mógłem był przeprowadzić w roku zeszłym, gdym był w rządach z prawicowemi stronnictwami. Patrzcie, przecież gazety Związku Ludowo Narod. milczą w tej sprawie, a więc cicho mnie popierają, chociaż w duchu przyznają że się wówczas wielkie głupstwo zrobiło".

Tak! dzisiaj wypijamy następstwa krótkowzroczności politycznej. B o n i e m a m y t e r a z z w a r t e g o f r o n t u k u p r o t e s t o w i p r z e c i w g r o ż ą c e m u n i e b e z p i e c z e ń s t w u. Rozmach osłabiony, skrzydła opalone. A jednak jest koniecznością, ażeby lud polski okazał się mędrszy od swych przewodników tam w Sejmie i zawołał głosem takim, jak przy obronie drugich świąt katolickich: „Nie damy ziemi kościelnej!"

Kurs złotego

z dnia 11. 2. 1925

Gdańsk:	1 dolar =	5,20½ złotych
	100 złoty =	101,20 guld. gd.
Warszawa:	1 dolar =	5,20 złotych
	1 gd. gul. =	0,99 złotych
Marki rentowe =		1,23½ złotych
1 dolar =		5,16 złotych

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Czy monarchja w Hiszpanji jest silna?

W dniu 22 stycznia obchodził król hiszpański swe imieniny. Gazety piszą, że naród brał w tej uroczystości jak najżywszy udział, i nic na to nie wskazuje jakoby zanosiło się w Hiszpanji na bliską republikę. Wszystkie miasta największa część gmin hiszpańskich powysyłały do Madrytu delegacje w postaci burmistrzów, ażeby złożyć parze królewskiej hołd i przywiązanie od społeczeństwa. Przed pałacem odbyła się defilada 90 tysięcznego zastępu różnych delegacyj, która wznosiła na cześć króla niemilknące okrzyki. Zapał był tem większy, ponieważ z uroczystością imienin królewskich połączoną była uroczystość ćwierć wiekowego panowania króla.

Zajadłość Niemców na Francję.

Jeden z najwpływowszych posłów popierających rządy Herriota, Bonconrt, ogłasza w gazetach, że wojska francuskie i angielskie pozostaną w zagłębiu Ruhry na obszarach Kolonji tak długo, dopóki rząd francuski nie uzyska układu co do bezpieczeństwa Francji oraz równocześnie kontroli Ligi nad wojskiem niemieckiem. Niemieckie gazety strasznie są oburzone. Są bowiem przekonane, że przez Boncourta przemawia Herriot i że to Herriot stawia warunek, ażeby wpierw był zawarty układ o bezpieczeństwie przed opuszczeniem obszarów Kolonji i zagłębia Ruhry.

Szydła z miecha wychodzą. Niemcy piszą, że na układ o bezpieczeństwie się z Francją, się godzą, ale nie w taki sposób, ażeby od tego, czy ten układ będzie zawarty, czy nie, zależało dalsze obsadzenie obszarów nad Ruhrą.

Nowa Palestyna

W Charkowie odbył się w tych dniach wielki zjazd Żydów. Zjazd powziął dla rządu sowieckiego dziękczynną rezolucję, że postanowił nadać Żydom na kolonizację wielkie obszary ziemi ukraińskiej i zrobić z nich tem samem krainę mlekiem i miodem płynącą Żydzi są ze rządów sowieckich bardzo zadowoleni i wierzą, że one stworzą dla nich w Rosji nową Palestynę. Wcale byśmy się nie gniewali, gdyby nasze Polskie Żydy odpłynęły do tej Palestyny i nauczyły się tam uczciwie pracować na kawałek chleba.

Oziminy w Rosji zginęły.

Korespondent „Prawdy" w nadar ciemnych barwach maluje stan rolnictwa w okręgach dotkniętnych nieurodzajem. Na ogólną, powierzchnię 900 000 dziesiecin zasiewów ozimych zginęło z powodu posuchy, szkodników i braku śniegu. Brak śniegu pociągnąć może za sobą całkowite zniszczenie zasiewów ozimiych. Chłopi pozbywają się na gwałt inwentarza żywego, lub karmią poszyciem z dachów.

Austrja na rozstajnych drogach.

Z okazji waluty austrjackiej, która zaczyna się wahać, zastanawiają się państwa europejskie co z Austrją w dalszym ciągu zrobić, czy więc Liga ma się ponownie starać o wzmocnienie waluty, czy też należy z Austrją zrobic coś innego. I tu się pokazuje, że Austrja zaczyna być dla państw europejskich nowym kozłem bałkańskiem. Austrja chciałaby się połączyć Niemcami czego znowu inne państwa nie chcą. Francja wolałaby, ażeby Austrja, Węgry i Czechosłowacja tworzyły wspolną unję cłową. Na to znowu Włochy ukosem patrzą.

Anglja prowadzi tu niejasną politykę. Prawdopodobnie pozostanie po staremu. Kłopot jest jedynie w tem, że rządy austrjackie starać się będą o to, ażeby waluta do zdrowia tak wcześnie nie doszła, bo wówczas trzeba będzie coś z nią zrobić.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów.

Organizacja władz wojskowych.

Gazety francuskie zajmują się bardzo poważnie przemianami, jakie mają zajść we wojskowej organizacji w Polsce, przedewszystkiem zaś zmianami w najwyższych urzędach wojskowych. Głównie zajmuje się temi zmianami francuska gazeta półurzędowa „Temps", z czego wnosić można, że artykuły w tej gazecie pochodzą od fachowych generałów francuskich. Gazeta ta pochwala przedewszystkiem zamiar utworzenia Rady Obrony Narodowej i Generalnego Sekretarjatu przy prezydjum Rady ministrów. Dwa te nowe urzędy cieszą wojskowe władze francuskie przedewszystkiem dla tego, ponieważ wojsko francuskie posiada je również i ponieważ te właśnie urzędy są znakomitym łącznikiem pomiędzy władzami wojskowemi a narodem. Tak samo urząd inspektora generalnego, który Polska zamierza zaprowadzić, powinien Sejm

polski przyjąć, ponieważ generalny inspektor ma być nietylko naczelnym wodzem podczas wojny ale w czasie pokoju ma mieć większe wpływy od przewodniczego najwyższej rady wojennej we Francji. Pisarz życzy narodowi polskiemu, ażeby Sejm polski przyjął przedłożony mu projekt ustawy, który stworzy mocną podstawę konstytucji i rozwinie siły Polski na wewnątrz i na zewnątrz, co może się przyczynić do umocnienia pokoju w Europie.

Swietnia broń gospodarcza.

„Kurjer Gdański“ rozpisuje się o bankructwie Targów Gdańskich z powodu nieobecności kupiectwa i przemysłu polskiego, powiada, że rząd uczyni wszystko, co będzie mógł, ażeby zapewnić Polsce to poszanowanie w Gdańsku, na jakie zasługuje. Rząd zwraca jednak społeczeństwu polskiemu uwagę na świetnią broń gospodarczą, którą może doprowadzić Gdańsk do upamiętania. To prawda! My na to zwróciliśmy uwagę w osobnym artykule. Ale rząd powinien ze swej strony pomagać społeczeństwu energiczną i wytrwałą politykę, i to taką polityką, która potrafi w społeczeństwie polskiem wytwarzać jednolity zwarty front, jak było ze skrzynkami polskiemi. Na cóż się bowiem zdadzą nawoływania do bojkotu Gdańska, jeżeli polityka będzie taką, że jeden posłucha, a dziesięciu nie, jak to u nas jest dotychczas.

Dla wspólnej ojczyzny.

Na uniwersytecie warszawskim otworzył metropolita prawosławny Dyonizy oddział dla prawosławnej teologji. Metropolita wygłosił swą mowę po polsku, w której wyraził wdzięczność w obec państwa polskiego za dobrą opiekę nad prawosławiem, równocześnie zaś dziękował senatorowi uniwersyteckiemu i rektorowi za gościnność. W mowie swej wygłosił, że oddział uniwersytecki ma pracować nad kształceniem duchowaych prawosławnych w interesie wspólnej ojczyzny. Mowę metropolity bardzo żywo oklaskiwano.

Kościół wschodnie-katolicki.

Jak donoszą telegramy, zezwolił Ojciec św. na utworzenie obrządku wschodniego, i to za wstawieniem się ks. Biskupa Przeździeckiego, który otrzymał z Rzymu prawo wyświęcenia kapłanów katolickich obrządku wschodniego. Nie wiemy, czy ta wiodomość jest ścisłą. Podobno posłowie ukraińscy zamierzają uderzyć w ten obrządek jako niebezpieczny środek ku polszczeniu Ukraińców.

Jak wjechał wielki rabin do Krakowa?

W piątek po południu przyjechał do Krakowa z Czechosłowacji wielki rabin. Na dworcu powitało go kilkanaście tysięcy Żydów. Przechodzi wprost wyobrażenie, z jakim zapałem Żydzi krakowscy rabina witali. Gdy pociąg z rabinem zajechał i gdy wychyliła się żydowska głowa rabina z pejsami i brodą, w jarmułec, powstał taki wrzask, jakby się ziemia zapaść miała. A jak te Żydy były poubierane. Wszystko było w atlasach i jedwabiach, w sobolich kołpakach na głowach. Radość była tak wielka, że gdyby nie policja na koniach, byliby rabina a z nim razem mnóstwo innych osób zadusili. Każdy chciał go zobaczyć chciał przynajmniej ręce otrzeć o szaty jego. Nareszcie rabin dostał się szczęśliwie no powozu i pojechał na Kaźmierz do starej bużnicy, a za nim ruszyło 200 powozów ze starymi Żydami i Żydówkami i tysiące Żydów piechotą. Trzeba było widzieć jak tam rabina witali. Przeciez Kaźmierz to dzielnica żydowska. Rabin odprawił w bóżnicy solennne nabożeństwo, a potem udał się do gminy wyznaniowej na Kaźmierzu. Za kilka dni ma nastąpić uroczyste wprowadzenie rabina na stolicę rabinacką. Taką to Zydzi cieszą się swobodą i wolnością w Polsce. Rządzą się jak w Palestynie.

Kronika miejscowa.

Chojnice, dnia 12 lutego 1925 r.

Dziś: 7 Założycieli Zgrom. Sług Marji.
Słońca wschód 7.25 zachód 5.4.
Księżyca wschód 9.12 zachód 8.59.

Jutro: Juljana m., A aba pror.
Słońca wschód 7.23 zachód 5.6.
Księżyca wschód 10.25 zachód 9.21.

— **W sprawie egzaminów Urzędniczych** Czytamy w prasie warszawskiej. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało rozporządzenie, że należy wstrzymać się z wyznaczeniem terminu egzaminów dla tych urzędnikow co do których wojowodowie przedstawili ministerstwu wnioski o zwolnienie z egzaminu Również polecono wstrzymać termin egzaminu w razie wątpliwości, do którego stepnia służbowego zostanie dany urzędnik zaliczony, ponieważ w związku z tem stoi zakres programu egzaminu.

— **Zebranie Związku inwalidów wojennych wdów i sierot.** W ubiegłą niedzielę odbyło się na sali Hotelu Engla zebranie Związku Inwalidow wojennych wdów i sierot przy dość licznym udziale członków. Zebraniu przewodniczył zastępca prezesa p. Oswałdowski. Sprawozdanie z ostatniego zjazdu w Bydgoszczy wygłosił sekretarz p. Weiland. Był to bowiem Zjazd wszystkich Tow. z Pomorza i Poznańskiego. Głównie rozchodziło się o zlanie obu Związków w jeden. Niestety sprawa ta nie została załatwioną z powodu przegłosowania. Delegaci z Chojnic głosowali za złączeniem się obu Związków jako jedyni z całego Pomorza. Na Zjeździe tym, wygłoszono także sprawozdanie o działalności Wielkopolskiej Izby Skarbowej w Poznanin w obec Związku Inwalidów. Oświadczył również p. sekretarz, że Wydział Wykonawczy Związku w Warszawie powziął uchwałę domagania się od rządu wypłacenia pewnej sumy na założenie Banku inwalidzkiego, w zamian za niewypłacenie różnicy pomiędzy pobieranemi zaliczkami a rzeczywistą rentę, wynoszącą większość 14 złotych na poszczególnego inwalidę, z drugiej strony zaś w niektórych wypadkach jest różnica zaliczek wyższa na 80—100 złotych.

W wolnych głosach podniósł p. sekretarz Weiland konieczność założenia kasy pogrzebowej, co zebrani z zadowoleniem przyjęli. Znaczenie takiej kasy jest bardzo skuteczne. Za każdy wypadek śmierci członka i jego rodziny płaci się 1 zł., za małoletnich 50 gr. Celem zebrania pewnego funduszu dla poratowania biednych uchwalono urządzić zabawę jeszcze przed postem. W toku dyskusji bardzo ubolewano, że nie nastąpiło połączenie Związku, z powodu, że Poznań jako Centrala ma bardzo dogodną komunikację z władzami państwowemi, czego niema niestety Zarząd wojewódzki Pomorza.

Nadmienić wypada, że tutejsze koło pracą swą i zabiegami wiele przyczyniło się do ulżenia biedy głodnym masom.

Znieście szynki, zamknijcie browarya więzienia się opróżnią.
Jenerał Sierakowski.

— **Z Izby Karnej Sądu Okręgowego.** Stają oskarżoni Marjanna Osowska, Alojzy Głaza, Hubert Brzeski, Bronisława Osowska, Stanisława Głaza, Klara Morzuch, wszyscy zamieszkali w Czersku o to, że w roku 1923/24 w Czersku wykupowali do dalszego zarobkowego pozbycia na targu przed urzędownie oznaczoną godziną jego rozpoczęcia dla handlarzy przedmioty powszedniego użytku mianowicie masło, jaja i drób i przedsiębrali nieuczciwe machinacje, mogące wywołać względnie utrzymać zwyżkę cen przedmiotów codziennego użytkowania a w szczególności brali udział w handlu łańcuchowym tymi artykułami, wywożąc je do Gdańska i Tczewa. Oskarżonych bronili pp. mecenas Kopicki i Behnke. Oskarżona pierwsza przyznaje, że kupowała na targu masło lecz tylko tygodniowo do dwuch funtów i to tylko dla własnej potrzeby, do Gdańska nie wywoziła. Drudzy oskarżeni do winy się nie poczuwają ponieważ mieszkają przy rodzicach i takowi zakupy robią. Oskarżona Morzuchowa tłumączy się, że ma narzeczonego w Gdańsku i gdy raz do niego jechała jeden funt masła zabrała dla niego.

Pan prokurator wniósł na jeden rok i jeden miesiąc ciężkiego więzienia, obrońcy wnoszą o uwolnienie. Po naradach sąd wydał wyrok uwalniający i koszta nałożył kasie państwowej.

Rozprawę przeciw Cegłowskiemu z powodu nie stawienia się głównego świadka, oraz żądania z strony oskarżonego zawezwania dalszych świadków odroczono i postanowiono oskarżonego z śledztwa zwolnić za złożeniem kaucji we wysokości 600 złotych lub zabezpieczenia hipoteczne w tych rozmiarach.

— **Zabawa Tow. Powstańców i Wojaków.** Przypominamy szanownej publiczności zabawę Tow. Powst. i Wojaków w Chojnicach, która odbędzie się w niedzielę dnia 15 bm. w Hotelu Centralnym z następującym programem. Od godz. 7,30 koncert, o godz. 8.15 punktualne przedstawienie 1) jednoaktówki „Pierwej mama“ i 2) dwuaktówki „Narzeczone“. Po przedstawieniu taniec. Podczas zabawy różne niespodzianki. Czysty zysk przeznaczony na zakup sztandaru i urządzenie własnej strzelnicy. Zachęcamy publiczność do licznego udziału, celem poparcia tak wzniosłego przedsięwzięcia naszych Wojaków.

— **Baczność Kupcy Samodzielni.** Zebranie miesięczne Tow. Kupców Samodzielnych w Chojnicach odbędzie się w przyszłą sobotę dnia 14 bm. o godz. 8-mej wieczorem w lokalu p. Łyczywka. Jak się od zarząda Tow. dowiadujemy przybędą na zebranie dyrektor Grudziądzkiej Izby Przemysłowo Handlowej i Kierownik Centrali Związku Kupieckiego. Z powodu więc bardzo ważnych referatów wygłoszonych przez przybywających gości spodziewany jest ogólny udział członków.

Kronika prowincjonalna.

Lipnica. Towarzystwo Powstańców i Wojaków prosi nas o sprostowanie kilku błędów, które zaszły w druku. Winno stać zamiast „Rabińskiego“, „Babińskiego“, zamiast „Hopki“, „Hapki“, zamiast „z Kiedrzwic“, „Kiedrowic“.

Z okolicy Czerska. — Czyta się w Dziennikach że wskutek klęski nieurodzaju zeszłorocznego Zach. Kresy i Małopolska dostanie tyle a tyle wagonów zboża siewnego. — A o Pomorzu zapomniano? Przecież i tu nieurodzaj dał się w znaki. — Ludzie okolicy Czerska nietylko z niecierpliwością oczekują przydziału siewnego zboża, jeżeli nie mają zostać pola nieobsiane ale i zboża na chleb, które radykalnie już się skończyło, a kupić niema za co. — Sołectwa stwierdziły, ile zboża okolica nasza potrzebuje, ażeby przetrzymać inwentarz, przeżyć i obsiać pola. — Mamy nadzieję że starostwo energicznie się tą sprawą zajmnie. X

Czersk. (Ważne dla rolników.) Stacja kolejowa Czersk zawiadamia wszystkich pp. rolników Czerska i okolicy, że na stacji kolejowej Czersk jest waga do ważenia żywego inwentarza już wyszykowana i zbadana przez specjalnego urzędnika wydelegowanego przez Urząd miar i wag.

Obecnie waga waży akuratnie i sprawiedliwie, tak że można zważyć do jednego grama. Każdy z pp. rolników po przeważeniu swej sztuki otrzyma wagę danej sztuki wyciśnietą na kartoniku, ta wyciska już rzetelnie i na tej podstawie kupiec obowiązany jest zapłacić właścicielowi za sztukę podlug tej wagi. Na kolejowej urzędowej wadze nikt już się nie oszuka, gdyż ta w czasie ważenia wyciska cyfry. Zalecam pp. rolnikom przy ważeniu swego żywego inwentarza wagę tylko kolejową, bo ta waży sprawiedliwie.

Opłata od zważenia sztuki jest drobna.

Nowe Miasto. (Jubileusz Towarzystwa Kupców Samodzielnych.) W środę dnia 4 bm. Towarzystwo Kupców Samodzielnych w Nowem Mieście obchodziło uroczyście jubileusz swego pięcioletniego istnienia. Na sali p. Moszczyńskiego gustownie udekorowanej zgromadziło się miejscowe kupiectwo i licznie przybyli goście z pośród sfer miejscowego społeczeństwa na czele z burmistrzem p. Kurzętkowskim. Przybył również delegat Związku Tow. Kupieckich na Pomorzu p. L. Sobociński.

O godz. 9 prezes towarzystwa pan Ewertowski powitał gości wyrażając swą radość z tak serdecznego kontaktu, jaki się wytworzył między kupiectwem a obywatelstwem miasta. Przemówił pan burmistrz Kurzętkowski w słowach gorących witając zebranych i wznosząc toast na cześć miejscowego towarzystwa. Następnie przemawiał delegat Centrali Zw. Tow. Kup. p. Sobociński wskazując na znaczenie takich chwil uroczystych i wskazując te drogi po których kupiectwo w dzisiejszej chwili kroczyć powinno.

Ochocza i wesoła zabawa i tańce urozmaicone występami artysty p. Antoniego Kaczorowskiego, uzupełniły całość nader miłą i harmonijną pozostawiając wśród uczestników zabawy na długo miłe wspomnienia.

Kościerzyna. (Pożar.) W nocy na wtorek spaliła się p. Grossowi z Kościerzyny stodoła na polu pod Wielkim Klińczem, w której znajdowało się około 200 centnarów słomy. Pożar wybuchł z niewiadomej przyczyny. W sprawie tej toczy się śledztwo.

Z Borów Tucholskich. Będąc niedawno w Czersku, wszedłem do pewnej jadłodaji położonej przy głównej ulicy, aby się posilić. Przez cały czas mego tam pobytu słyszałem tylko mowę szwabską. Mnie to mococno zdziwiło i nawet oburzyło; przecież nazwisko właściciela na firmie wskazywało, że jest Polakiem ale widocznie pomyliłem się. Miałem wrażenie, iż niemczyzna musiała tam w C. dość głębokie korzenie zapuścić.

Osie. W ciągu ostatnich tygodni odbyły się tu dwa razy przedstawienia kinowe, na jakie jednak publiczności nie wiele przybyło, tak że właściciel tegoż w obec znacznych kosztów i opłat stratę poniósł i skądinąd ją musiał pokryć. — Dzień M. B. Gromnicznej święcono tu u nas tradycyjnie. W tartakach tutejszych nie pracowano, to samo i na tartaku firmy Bach w Tleniu ani gdzieindziej. Jesteśmy święcie przekonani, że to nam żadnej szkody materjalnej nie przyniesie. Nabożeństwo odbyło się jak zwykle, a kościół napełniony był ludem. Zgromadził się aby uczcić święto tradycyjne M. B. G. Zwyczaj ten chcemy i nadal zachować.

Osie. Rocznicę wkroczenia wojska polskiego w progi Borów tucholskich do Osia, obchodziliśmy w niedzielę d. 1 bm. W sobotę wieczorem odbył się capstrzyk przy świetle pochodni przez wieś, z udziałem Tow. Powstańców i Wojaków oraz Tow. Straży Ogniowej. Po powrocie przed hotelem p. Smoji przemówił jędrnie p. dr. Konitzer, wznosząc trzykrotny okrzyk na najjaśniejszą Rzeczypospolitę Polską, poczem odśpiewano Rotę Konopnickiej. Dnia następnego rano zagrała trąbka Tow. Młodzieży na pobudkę, później odbyło się w kościele uroczyste nabożeństwo. Tow. Młodzieży z Osia i Miedźna, Tow. Powstańców i Wojaków i Straż Ogniowa ze sztandarami wzięły w niem udział. Kazanie okolicznościowe wygłosił ks. Prob. Puppel, kładąc nacisk główny na wzorowe wychowanie dzieci, iżby stały się tak dobrymi członkami kościoła katolickiego jak i obywatelami kraju. Po skończonem nabożeństwie przedefilowały towarzystwa pod komendą kupca p. Leraczyka przez rynek. Tu wójt

Jakie zapotrzebowania masz . . .
Koronki — wstążki — hafty
torebki
rękawiczki — stroje na suknie

Ludwik Rasch

i pończoszki marki ELRA Flor po 4,25 złotych.

. . . na przyszłą zabawę?
koszule wierzchne
rękawiczki skórkowe — krawaty
skarpetki — szelki

p. Krajnik wygłosił patrjotyczne przemówienie, podnoszące bohaterstwo żołnierza polskiego i wzniósł nań jak i na Najjaśniejszą Rzeczypospolitę trzykrotny okrzyk, poczem z towarzyszeniem orkiestry odśpiewano hymn narodowy: Boże coś Polskę. – Przykre wrażenie sprawiało nader słaby udział w pochodzie członków Tow. Powst. i Wojaków, a szczególnie Straży Ogniowej, najliczniej stawili się członkowie Tow. Młodzieży. Z chorągwi wywieszono tylko jedną i to na budynku wójtostwa. Przypisać to można też w głównej mierze niepogodzie jaką wówczas mieliśmy. Bądź co bądź uwidocznia się stygnący u nas zapał do pracy narodowej, a w to miejsce ujawnia się gnuśność i zniechęcenie. Toć towarzystwa Sokół nie widzieliśmy wcale. Wieczorem odbyły się tańce na salach p. Smeji i Listewnika. Dodać tu jeszcze winienem, iż orkiestra Tow. Młodzieży grała na chórze podczas nabożeństwa dość poprawnie, brała w pochodzie udział, zaś później na sali p. Smeji przy tańcach Oczywiście należy się jej ze strony miejscowego obywatelstwa polskiego szczere uznanie za wytrwałą pracę dla dobra ogółu i Ojczyzny, Kilka dni przedtem orkiestra udała się do Pelplina, dokąd była zaproszoną ze strony Zarządu tamtejszego Tow. Młodzieży na jakąś uroczystość. Uznanie należy się także inicjatorom tej kapeli oczlg. ks. Prob. Puppelowi i byłemu wik. obecnie ks. administratorowi Bączkowskiemu, iż przy usilnych staraniach zdołali utworzyć orkiestrę, która nam od czasu do czasu to monotonne życie urozmaica.

Osie. Przed tygodniem okradziono tutejszego nauczyciela p W. gdy miał naukę z dziećmi Złodziej zabrał dobre ubranie, 2 pary butów, pończochy, bieliznę i inne drobne niezbędne rzeczy. Wszystko to przedstawiało wartość na 500 złotych. Podejrzanym o ten czyn jest pewien młodzieniec, przebywający w tymże domu u p Sz, a który jeszcze tego samego dnia ulotnił się. Wszedł on przez kuchnię, która nie była zamknięta.

— W okolicznych lasach pracuje dużo robotników przy spuszczaniu drzewa, a wciąż jeszcze fiskus stawia nowe baraki dla ludzi. Spotyka się tu ich z parafji Swornychgaci, Karsina, Czerska, Schlachty itp. W obec tego rzeźnicy i piekarze mają dobry odbyt

— Amatorzy tutejszego Handwerkervereln udali się do Bukówca pod Przysierskiem i tam dla swych ziomków urządzili przedstawienie amatorskie które jak sami powiadają, jeszcze lepiej się udało aniżeli tu w Osiu Wiadomo że dawniej była to osada czysto luterska, bo zaledwie 2 rodziny polskie mieszkają tam, a okolica rozkolonizowana. Dziś jak się dowiadujemy istnieje tam kilka towarzystw polskich jak Sokół i Tow. Powstańców i Wojaków i podobno dobrze się rozwijają.

— Nareszcie mamy zawieszony na wieży kościelnej nowy dzwon. Ponieważ lejarnia nie przysłała serca, ukuł takowe puszkarz i pompiarz p. Wolski, zawiesił dzwon pod sprawioną nową belkę i umieścił go na przeznaczonem miejscu. Dziś w niedzielę głos jego spiżowy z pełnym dźwiękiem rozchodził się dokoła poraz pierwszy po 7 latach, wskutek czego jakoś radośniej jest człowiekowi na sercu. Brakuje teraz jeszcze średniego dzwonu Spodziewać się należy, że parafja zdobędzie się na chwalebny czyn i później sprawi drugi dzwon

Starogard. Zmarł 5 bm. w Wiesbaden w Niemczech znany w naszem mieście ze swej dobroczynności dawniejszy właściciel tutejszej fabryki wyrobów tytoniowych Arie Goldfarb.

W imię bezstronności zaznaczamy, iż zmarły był wielkim dobroczyńcą nie tylko naszego miasta, i poszczególnych organizacyj i towarzystw dobroczynnych, lecz nawet wielu osób prywatnych. Nie szczędził on licznych ofiar na rozmaite cele.

Chełmża. (Krzyż na wieży kościelnej się chwieje) Donoszą że podczas ostatniej wichury krzyż na wieży kościelnej chwiał się na wszystkie strony. Widocznie jest już bardzo słaby.

Pelplin. (Zjazd Okręgowy Kupiectwa Pomorskiego w Pelplinie). W dniu 15 bm. odbędzie się Zjazd okręgowy w Pelplinie. Poza wygłoszonemi referatami na tematy żywo obchodzące kupiectwo, odbędzie się dyskusja, pozwalająca oświetlić niejedną bolączkę położenia handlu polskiego na Pomorzu.

W Zjeździe wezmą udział bratnie Towarzystwa Kupców Samodzielnych z Tczewa, Zblewa, Skórcza, Nowego, Starogardu, Gniewa. Zjazd ten jest drugim z kolei zjazdem okręgowym kupiectwa, jakie odbywać się będą co miesiąc w różnych ośrodkach życia kupieckiego. Kupiectwo powyższych miejscowości weźmie liczny udział w tym zjeździe.

Swiecie. (Przeniesienie w stan spoczynku). Dyrektor urzędu pocztowego w Swieciu p. Alojzy Wysocki po ukończonej 42 letniej służbie pocztowej został przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu przeniesiony w stan spoczynku, i wyprowadził się do Grudziądza.

Brodnica. Schytanie złodziei, którzy dokonali okradzenia poczty Brodnickiej. Sprawcy okradzenia poczty Brodnickiej zostali przychwyceni. Są nimi, jak łatwo było się domyślić, dwaj woźni z miejsowej poczty. Z nkradzionych wówczas 60 000 zł. przepuścili około 10 tys. resztę da się odzyskać przezornie bowiem zahipotekowali na majątkach swych krewnych.

Toruń (Samobójstwo oficera). Podczas gry wojennej, odbywającej się w „Swietlicy" kompanji sztabowej dowództwa w koszarach im. marszałka Piłsudzkiego, zastrzelił się w tych dniach wieczorem wobec kilkudziesieciu oficerów ppłk Skala, dowódca kadry 8 pułku saperów. Bliższe powody, które były przyczyną targnięcia się na własne życie, są narazie nieznane. Ustaliła, toczące się śledztwo.

Z dalszych stron.

Inowrocław. (Organizacja b. marynarzy państw zaborczych). Przed kilku dniami odbyło się tu na sali hotelu „Pod Lwem" zebranie organizacyjne Związku byłych marynarzy państw zaborczych to zn. Rosji Austrji i Niemiec przy dość licznym udziale zebranych. Zaszczycili zebranie swoją obecnością i wzruszającem przemówieniem wstępnem kapitan marynarki wojennej p. Kosianowski, który przybył specjalnie z Torunia, by poprzeć dążenia do utworzenia Związku byłych marynarzy. Zaznajomił on zebranych z obecnym stanem marynarki wojennej polskiej, mówił o jej celach i zadaniach na przyszłość. Przy końcu przeprowadził p. kpt. Kosianowski osobiście organizację wyboru pierwszego zarządu, w skład którego weszli; prezes drh. Polak Władysław: wiceprezes drh. Cięgotura Stanisław: sekretarz drh. Krzymiński Mieczysław: zastępca sekretarza drh. Haczyński Władysław skarbnik drh. Mielcarski Bolesław; I ławnik drh. Zwirski Franciszek; II ławnik drh. Kaliski Wojciech. Zebranie zakończono odśpiewaoiem Roty (Konopnickiej) oraz okrzykiem na cześć Rzeczpospolitej Polskiej.

Olkusz. (Jak sejmik powiatowy wydał pannę zamąż) „Iskra" sosnowicka zamieszcza następującą ciekawą notatkę:

Przed kilku laty Schronisko Niesułowickie przygarnęło małą sierotę, Stefcię. Dziewczynka była skromna, lecz pilna i pracowita, a mając opiekę wychowawczyń, rozwijała się wszechstronnie. Dzięki zaletom, zarówno sejmik olkuski, utrzymujący schronisko, jak i kierownictwo schroniska, postanowiło zająć się dorastającą dziewczyną, przeznaczając jej wybrany przez nią zawód nauczycielki ludowej.

Oddano zatem pannę Stefcię do szkoły nauczycielskiej w Starczynowie i byłoby wszystko dobrze, gdyby nie wtrącił swych „trzech groszy" niepoprawny bożek miłości.

W przyszłej nauczycielce rozkochał się na serjo pewien młody nauczyciel, który formalnie oświadczył się o rękę ukochanej,.. sejmikowi, a następnie opiekunce schroniska

Oferta została przyjęta i już nie było celu kształcić się nadal w zawodzie nauczycielskim, lecz zajęto się przygotowaniem do ślubu, który odbył się w tych dniach.

Błogosławieństwa, rodzicielskiego udzielili pannie młodej kierowniczka schroniska — w zastępstwie matki oraz p. Z. Rzadkowski, przewodniczący sejmiku — w imieniu ojca, przyczem przy tej okazji wręczono pannie młodej całą wyprawę, ofiarowaną przez sejmik.

Wieczorem odbyło się skromne przyjęcie; wśród miłego nastroju w domu panny młodej — schronisku Niesułowickiem.

Zabawa trwała do późnej nocy, a przybrała charakter tak miły i wesoły, że jak wspomina dziennik, jeden z biesiadników po 40 kilku latach pierwszy raz zatańczył!!

Drobne nowiny.

— Jeden z niemieckich uczonych swierdził, że ilość jaskółek z każdym rokiem się zmniejsza. Bezpośrednią przyczyną tego zjawiska jest niestety fakt, że kraje południowe niszczą je bez miłosierdzia i skutkiem tego coraz mniej tych pożytecznych ptaków wraca do nas na wiosnę.

— Według obliczenia wynosi ilość zapisanych samochodów w Ameryce 17.740 236, czyli że przypada w przecięciu na 6 mieszkańców 1 samochód.

— W mieście Birmingham w Anglji postanowili sobie tamtejsi skauci stałą opiekę nad ubogą dziatwą

Ostatnie telegramy.

Chciał złożyć urząd ministra, ale się namyślił.

Jak wiadomo, groził minister Pracy i Opieki Społecznej Sokal ustąpieniem na wypadek, gdyby nie uchwalono conajmniej pół miljona zł. na osobny dom służbowy. Pomimo tej groźby wniosek 15 głosami przeciwko 8 odrzucono. Minister Sokal pomimo pogróżek o ustąpieniu pozostał na urzędzie, bo mu przyrzeczono, że może przy trzecim głosowaniu zmieni się sprawa jego korzyść.

Generał Raszewski pozostaje.

Najświeższa wiadomość głosi, że generał Raszewski pozostaje nadal na stanowisku dowódcy poznań. korpusu. Społeczeństwo powita tę wiadomość z prawdziwem zadowoleniem.

Generał Sosnkowski nie pojedzie do Genewy.

Generał Sosnkowski nie pojedzie do Genewy jako delegat Polski w komisji rozbrojeniowej, ponieważ sprawa z rozbrojeniem nie jest jeszcze należycie przygotowaną.

Armja zakupuje zboże zagranicą.

Władze wojskowe za pośrednictwem organizacyj rolniczych zamierzają nabyć zboże dla armji zagranicą na przednówku, zarazem tyle, ażeby starczyło na wypadek braku zboża w miastach Niezły pomysł

Zamówienia sukna wojskowego.

Rząd polski zamierza we fabrykach włókienniczych w kraju poczynić znaczne zamówienia na sukno wojskowe. Ma one być jednak lepsze od dotychczasowego i ma być farbowane w kraju a nie zagranicą.

Wszędzie agitacja komunistyczna.

W Brześciu aresztowano 40 komunistów wraz z kierownikiem tej szajki Rymarskim. Aresztowani byli w bezpośrednim związku z organizacjami sowieckiemi.

Marx prezesem ministrów pruskich.

Były kanclerz Marx został 223 głosami na 445 głosujących wybrany prezesem ministrów pruskich. Dano mu 3 dni czasu do zebrania ministrów. W przyszłym tygodniu ma Marx przedłożyć swój program. Gazety nacjonalistyczne przyjęły wybór Marxa nieżyczliwie.

Krwawe wybory.

W Chorwacji zabito podczas wyborów w rozmaitych okręgach 27 osób, 26 ciężko raniono a 200 aresztowano. Podczas wyborów ściągnięto tyle wojska, że na każdych 3 wyborców przypadał policjant albo żołnierz.

Nowy wojewoda.

Pan Zapała nie zostanie wojewodą stanisławowskim. Postanowiona już nominacja została cofniętą z powodu zarzutów, co do jego przeszłości, które wypłynęły na jaw. Jego miejsce ma zająć były wicewojewoda poznański dr. Cwojdziński, który przez długie lata był na usługach austrjackich jako starosta, zna zatem doskonale stosunki tamtejsze.

Przemówienie kanclerza w Kolonji.

Kanclerz Luther wygłosił w poniedziałek wieczorem w Kolonji mowę, w której rozwiódł się w tym kierunku, że los Nadrenji jest losem Niemiec. Wolność Nadrenji jest wolnością Niemiec. O tej mowie napiszemy kilka słów więcej.

Zanosi się na spadek korony czeskiej.

Wiedeńskie gazety piszą, że zanosi się na spadek korony czeskiej. Kupcy zawierają kupna wyłącznie w obcej walucie.

Co powiedział we Warszawie minister estoński?

Estoński minister spraw zagranicznych Pusta oświadczył w obec dziennikarzy, że wizyta jego jest prywatna. Estonja zawrze niebawem z Polską umowę handlową. Z wyniku konferencji w Helsingforsie jest bardzo zadowolony. Minister życzy Polsce mocarstwowego stanowiska. Stosunki w Estonji złączyły po zamachu bolszewickim cały naród. co się uwydatniło w rządzie koalicyjnym. Zagranicą uznanie dla Estonji wzrasta. Do spraw rosyjskich Estonja wtrącać się nie myśli, a do narodu rosyjskiego żywi szczerą przyjaźń.

Mowa ministra Ratajskiego.

Na wtorkowem posiedzeniu Komisji budżetowej dał minister spraw wewnętrznych Ratajski niektóre ciekawe szczegóły o swej działalności. Rząd opracowuje obecnie ustawę o ulepszeniu władz. W o j e w o d o w i e b ę d ą m i e l i p r a w o v e t a t o j e s t p r o t e s t u w o b e c w ł a d z c e n t r a l n y c h. Nastąpi podział rozmaitych powiatów. Minister skarży się na przeciążenie jego biur pracą. Do ministerstwa przychodzi miesięcznie 17 tys. listów. W roku ubiegłym zgłoszono do ministerstwa przeszło 1000 interpelacyj ze Sejmu.

Pilot polski w porcie gdańskim.

Stanowisko jednego z pilotów w porcie gdańskim ma objąć jeden z kapitanów polskiej marynarki handlowej.

Bank niemiecki w Gdańsku zbankrutował.

„Finanz- und Industriebank" w Gdańsku ogłosił niewypłacalność.

Ciągle polskie granice.

Z Berlina donoszą do gazety francuskiej „Matin" że każdy rząd niemiecki mógłby śmiało podpisać traktat, zabezpieczający Francji jej granice, za to żadnemu rządowi niemieckiemu nie pozwoli naród niemiecki utrwalić granic wschodnich, to jest od strony Polski.

Francja a Polska.

Wpływowy przemysłowiec francuski a b. minister Loucheur oświadczył we wywiadzie z „Gazetą Warszawską", że Polska powinna wrosnąć więcej w życie gospodarcze Europy, ażeby nie stać po za organizacjami, które regulują drogą międzynarodowych umów produkcję uropejską. Francja w tym kierunku dopomoże Polsce z całych sił.

Pociągi mają spieszniej kursować.

Od 15 maja lub 1 czerwca w dyrekcjach gdańskiej i poznańskiej ma być bieg pociągów na lepszych linjach kolejowych przyspieszony z 80 na 85 kilometrów.

O rozbrojenie Niemiec.

Państwa sojusznicze zamierzają radzić nad rozbrojeniem Niemiec w związku ze sprawozdaniem międzysojuszn. Wojsk. Kom. Kontr.

Paderewski w Anglji.

Paderewski przebywa obecnie w Anglji. Postanowił urządzić koncerty w Liverpoolu, w Londynie, w Manchester i w Glasgowie. Na koncercie w Londynie będzie obecną również para królewska.

126 tysięcy dzieci ginie z głodu.

Z Rosji donoszą, że naliczono 126 tys. dzieci, ginących z głodu, który przywędrowały z obszarów, dotkniętych głodem. W okręgu Carycyna znaleziono w ostatnich dniach na drogach 69 trupów dzieci.

Niemiecka mniejszość w Serbji.

W Serbji wybrali Niemcy do skupczyny czyli sejmu serbskiego 6 posłów. Pokazuje się, że Niemcy w całej Europie są jednacy i wszędzie stoją na opornem stanowisku w obec państwa,

Spotkanie się polityków ze sobą.

Spotkanie ministrów Herrieta i Clementela z angielskimi ministrami Chamberlainem i Churchillem ma nastąpić w Londynie przy końcu lutego.

Proces przeciw niemieckiej czrezwyczajce.

W Lipsku przed Najwyższym Trybunałem rozpoczął się we wtorek proces przeciwko 16 komunistom pod przewodnictwem Neumanna Oskarżeni należeli do czrezwyczajki niemieckiej, która miała za zadanie mordowanie niewygodnych ludzi i ma podobno na sumieniu kilka morderstw.

Konkordat podpisany.

We wtorek o 7 godz. wieczorem został podpisany konkordat pomiędzy Stolicą św. a Polską. Podpisali go: ks. Kardynał Gaspari, poseł polski Skrzyński i delegat polski Stanisław Grabski.

Nieurodzaj w sowieckiej Rosji.

Na posiedzeniu zarządu rosyjskiego Komitetu Wykonawczepo oświadczył Komisarz ziemski, że obszary, objęte nieurodzajem, obejmowały w r. 1924 razem 6 338 000 dziesięcin ziemi.

Aresztowanie b. ministra pruskiego.

Były minister poczt. pruskich Hoefle został aresztowany w związku z oszustwami Barmatów.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Liga Katolicka parafji w Chojnicach. Zebranie w piątek, dnia 13. lutego 1925 r. o godzinie 8. wieczorem w lokalu p. Zelaznego hotel centralny. O liczny udział członków i gości uprasza Zarząd.

Chojnice. Zjazd Związku Zawod. Maszynistów kolejowych Okręg Pomorski odbędzie się w dniu 17. bm. o godz. 14 w lokalu p. Engla.

Zarząd.

Duża Kłodawa. W przyszłą niedzielę dnia 15 bm. zbiorka Tow. Powstań św i Wojaków w lokalu p. Narlocha o godz. 5 po poł. Zaleca się o liczne przybycie także i okolicznych osadników i gości jeszcze do Tow. nie należących.

Zarząd.

Duża Kłodawa. Zebranie Tow. b. Powst i Wojaków odbędzie się w niedzielę 15 bm. o godz. 5 po południu na sali pana Narlocha. Przybycie wszystkich członków konieczne „Wolność" Zarząd.

Chojnice. Roczne walne zebranie sekcji palaczy Polskiego Związku Kolejowców odbędzie się w wtorek dnia 17 bm. o godz. 19-tej w lokalu p. Czarnieckiego (daw. Hotel „Reihshof.")

Porządek dzienny: 1) Zagajenie, 2) odczytanie protokołu z ostatniego zebrania, 3) sprawozdanie ustępującego Zarządu, 4) wybór nowego zarządu, 5) wolne głosy 6) zakończenie.

Przybycie każdego członka porządane.

Zarząd.

Brusy. Zebranie Kółka Rolniczego odbędzie się w niedzieię dnia 15. bm, zaraz po nabożeństwie w lokalu p. Przeworskiego.

O liczny udzial prosi Zarząd.

Chojnice. Związek Urzędników kolejowych koł. Chojnice zwołuje w dniu 13 bm. o godz. 19 tej w sali p. Jaździewskiego zebranie miesięczne. Na porządku dziennym ważne sprawy. O liczny udział członków uprasza się Zarząd.

Chojnice. Towarzystwo Kupców Samodzielnych. Zebranie miesięczne odbędzie się w sobotę dnia 14 bm. o godz. 8 wieczorem w lokalu p. Łyczywka. Na zebranie przybędą pp. dyrektor grudziądzkiej Izby Przemysłowo- Handlowej, i kierownik Centrali Związku Kupieckiego. Uprasza się o przybycie wszystkich członków ponieważ referaty będą bardzo interesujące. Zarząd.

Dział gospodarczy.

Poznańska giełda zbożowa.

Poznań, 9. 2. 1925 r.

Warunek: Handel hurt. fr. st. zał. ładunek wag. dostaw. zaraz za 100 kg. w złotych.

Żyto	15 t. a	32.50—33,50	zł.
Pszenica		36.50—38.50	„
Jęczmień brow.	15 t. a	26.50—28.50	„
Owies	15 t. a	31.90—	„
Mąka żytn. 65 proc. wł. work.		50.50—	„
„ „ 70 „ „ „		45.00—47.00	„
Mąka psz. 65 proc. wł. work.		54.50—57.50	„
Ospa żytnia	„ „	21.25	„
Ziemniaki fabr.	„ „	5.00—	„
Płatki ziemniaczane	„ „	22 50—23.50	„
Groch polny	„ „	22.00—25.00	„
Groch Victoria	„ „	30.00—34.00	„
Seradela	„ „	14.00—16.00	„

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Salezy Sosiński
Drukiem i nakładem Drukarni „Dziennika Pomorskiego" w Chojnicach.

Czuwajcie! Czuwajcie!

Wielki wiec

w sprawie wyborów do kol. Kasy chorych

odbędzie się

w sobotę, dnia 14 lutego

dla wszystkich kolejarzy

w hotelu „Reichshof" u p. Czarnieckiego o godz. 7 wieczorem, któremu referent z Warszawy uczestniczyć będzie.

Zatem nie **lekceważyć** sobie tak ważnej sprawy, **tylko przybyć powinniście bez wyjątku** wszyscy i salę napełnić po same brzegi.

Filja Zw. Kol. Z. Z. P.
Chojnice

Tow. Akc. „Len w Toruniu" Tel. 310

Toruń Mokre, Zółkiewskiego 7/9

w dniu 16 i 17 lutego bm. (poniedziałek i wtorek) w BRUSACH u p. Marchlewicza naprzeciw dworca

wymieniać będzie płótno na włókno, oraz pakuły lniane również skupywać za gotówkę.

Warto nabyć!

na próbę
największe, z największą ilością ilustracyj i najtańsze pismo miesięczne. Ostatni zeszyt zł. 1,50, nadesłać przekazem (nie w liście) do:

„Świat i Prawda" - Grudziądz

Za pobraniem pocztowem nie wysyłamy. Każdy zeszyt wart 4 zł., kosztuje zaś tylko zł. 1,50. Każdy zeszyt jest dla siebie odrębną całością, niby wielka ilustrowana książka powieśc.-naukowa.

Warto nabyć!

Najtańsze i najdogodniejsze źródło zakupu

artykułów elektrotechnicznych dla Elektrowni, Fabryk i instalatorów

Zakłady Eelekrotechniczne

„PALATINE WIELKOPOLSKI"

ul. Długa 37· lel. 1343 **BYDGOSZCZ** Adres telegr. „Hapalat"
Rachunek bieżący: Bank dla Handlu i Przemysłu, Oddział Bydgoszcz.

Zastępstwa i składy konsygnacyjne: „Kabel" Warszawa, „Lukrec" Warszawa, „Körting" & „Mathiesen" Lipsk, Lloyd Dynamo Werke „Brema", Voigt & Haeffner „Frankfurt a M., „Langlotz & C-o" Ruhla i Hackethal, Hannover. Składy fabryczne wyrobów Br. Borkowskich Warszawa, żarówek elektrycznych „Vertex", rurek ilozac. Górnośl. Fabryki Rur ilozacyjnych Katowice.

Ceny i Rabaty ściśle fabryczne.

Dogodne warunki kredytu. — Artykuły do Radio.

Wyciąć i zachować!

Sprzedaż przymusowa
W sobotę 14. lutego
o godzinie 3. po południu sprzedawać będę przymusowo na podwórzu Franciszka Baszanowskiego I. **w Łukowie**

jedną jałówkę

więcej dającemu.

Witkowski, woźny Wójtostwa Cis.

Do sprzedania
20 hektarowy
zagospodarowany

majątek

inwentarz żywy, martwy i budynki kapitalne

Wiadomości bliższe **w Oborowie** osada Nr. 1 stacja kolejowa Żalna.

Piękny, duży, masywny

dom

w Chojnicach z wolnym dużym **mieszkaniem** za **13000 zł.** od zaraz na sprzedaż. Dalszych informacji udziela
Biuro prawne
ul. Nowe Miasto nr. 7.

Dla młynarzy

Jedwabnej gazy Nr. 8—10
$3^1/_2$ mtr. ma na sprzedaż.

Lindstaedt
Strzelecka Nr. 18.

Dobrze **umeblowany**

pokój

zaraz do wynajęcia.
Gdzie wskaże ekspedycja Dzien. Pom.

1 skromnie **umeblowany**

pokój

dla dwu panów najchętniej kolejarzy od zaraz do wydzierżawienia. Reflektanci muszą mieć własną pościel.
Gdańska szosa 44.

Pokój
umeblowany

do wydzierżawienia. Gdzie wskaże eksp. nin. pisma.

Próżny warsztat

nadający się na każde przedsiębiorstwo zaraz **do wydzierżawienia.**
Zgłoszenia
Dworcowa 31 I piętro.

Panna

umiejąca cokolwiek gotować i prasować sztywną bieliznę
poszukuje
od 15. 2. lub 1. 3.

posady.

Zgłoszenia do nin. pisma pod nr. **24.**

Portrzebny od zaraz

dzielny fachowiec

studniarz

znający budowę najnowszą kotła i wiercenia przy wolnym utrzymaniu.
Zgłoszenia

P. Lüdtke, Chodzież
ulica Krasińskiego 8
Poznańskie.

Poszukuję od zaraz lub 15. 2. uczciwą

dziewczynę

umiejącą gotować.

Trokowa, Dworcowa 27.

KINO NOWOŚCI
właśc.: PAWEŁ KRZYŻNIEWSKI

Tylko w czwartek i w piątek
o 8-mej

Hrabia i aktorka

wspaniały dramat cyrkowy w 6 ciu wielkich aktach. Wzruszająca treść i świetna gra artystów.

Koncert artystyczny. **Sala dobrze ogrzana.**

Niniejszym podaję do wiadomości, że wszelkie prace w chodzące w zakres

zawijania elektromotorów i dynamo

do 100 P. S. we własnym warsztacie w najkrótszym czasię po cenach najniższych załatwiam.
Proszę się przekonać o cenach konkurencyjnych.
Za trwałe wykonanie daję gwarancję.

Otto Rott
mistrz elektrotechniczy
Gdańska nr. 6. CHOJNICE Gdańska nr. 6.

Umebl.

pokoju

poszukuje intelig. kawaler od 15. II. w pobliżu Dzien. Pomorskiego. Możliwie z całodziennem utrzymaniem.
Łaskawe oferty pod S.S do adm.

Doradca prawny

z długoletnią praktyką z niemieckich czasów załatwia wszelkie choćby najtrudniejsze sprawy **karne, cywilne, spadkowe, hipoteczne, kontraktowe, najmu, podatkowe, odpisy na maszynie itd.**

Wietecki
ul. Nowe Miasto nr. 7.

Bezpośrednią

zamianę zboża na mąkę i śrut

podjęliśmy w naszym spichlerzu w Chojnicach. Zamianę uskuteczniamy na tych samych warunkach jak w naszym młynie w Ogorzelinach.

Również zamieniamy

jęczmień na kaszę i śrut

pod dogodnymi warunkami.

Mamy stale na składzie i polecamy **mąkę żytnią i pszenną, kaszki pszenne i jęczmienne, otręby i śrut.**

Ogorzelinskie Młyny T. z o. p. Chojnice.